

ضعف حکمرانی ریشه بسیاری از مشکلات

محمداقبر قالیباف، در آیین تجلیل از پژوهشگران برتر مرکز پژوهش‌های مجلس گفت: «امروز بیش از هر چیز در کشور، ما از موضوع حکمرانی آسیب می‌بینیم؛ در صورتی که مرکز پژوهش‌های مجلس در کنار پژوهش بایدبه دانش حکمرانی بپردازد و آن را پیش ببرد. آسیب‌های اصلی کشور ناشی از ضعف در حکمرانی است و نگاه رفع‌تکلیفی به «پیوست فرهنگی» نمی‌تواند مشکلات را حل کند.» او ادامه داد: «این که گفته می‌شود برای هر اقدامی که انجام می‌دهیم یک پیوست فرهنگی هم قرار دهیم، به نظر من یک رفع تکلیف است؛ چراکه با رفع تکلیف، آدم نمی‌تواند تکلیف خودش را انجام دهد. زیرا هر اقدامی که انجام می‌دهیم باید با پوست، گوشت و استخوان خودمان آن را درک کنیم و از بُن دندان تصمیم ما این باشد که تصمیمات در هر بخش و موضوعی فرهنگ‌پایه باشد و هیچ استثنایی ندارد.»

اظهار نظر بدون اطلاعات

موسی غضنفرآبادی، نماینده مجلس در گفت‌وگو با ایلنا درباره حمله‌ها به رئیس قوه قضائیه گفت: «منی‌خواهم بگویم که مشکلاتی وجود ندارد، در برخی از قسمت‌ها ممکن است مشکلات و نقص‌هایی وجود داشته باشد و افراد ناسالم هم ممکن است در دستگاه وجود داشته باشند که این غیرطبیعی نیست اما افرادی که سال‌های سال در خدمت مردم و نظام بوده‌اند و دلسوزی، پاکدستی، تخصص و سوادشان مشخص است، نباید مورد بی‌مهری قرار گیرند.» او درباره اینکه برخی معتقدند که با توجه به ورود قوه قضائیه به پرونده‌های فساد، این انتقادات از سوی برخی نمایندگان مطرح می‌شود، از سوی دیگر با توجه به نزدیک شدن به پایان دوره ریاست رئیس قوه قضائیه به نظر می‌رسد این تخریب‌ها علیه رئیس قوه قضائیه شدت گرفته است تا دوره ریاست ایشان بر قوه قضائیه تمدید نشود، گفت: «افرادی که صحبت می‌کنند یک چنین نبی ندارند افراد دلسوزی هستند اما نیت‌شان یا مبنای استنباط آن‌ها نادرست است. در خارج از مجلس شاید چنین چیزی وجود داشته باشد اما در مجلس، افرادی که ممکن است مطالبی را مطرح کنند، از سر دلسوزی است اما اطلاعات کافی ندارند و ممکن است بر اساس اطلاعات ناقص اظهارنظر کنند.»

گدایی رابطه نمی‌کنیم

علاءالدین بروجردی در خصوص مذاکرات ایران و آمریکا، گفت: «آمریکا ثابت کرده که غیرقابل اعتماد است. یعنی زمانی که در بالاترین سطح، نامه‌ای نوشتند، جمهوری اسلامی ایران هم با اعتماد نسبت به نظر آقای ترامپ واکنش نشان داد، اما پس از آن، در دوره پنجم، عملیات نظامی علیه جمهوری اسلامی آغاز شد. این اقدام، به معنای فرو ریختن کامل دیوار اعتماد و ایجاد یک بی‌اعتمادی مطلق بود.» او درباره تقویت روابط با کشورهای اروپایی، گفت: «ما گدایی رابطه نخواهیم کرد. متأسفانه کشورهای اروپایی استقلال رأی ندارند و عملاً تابع سیاست‌های آمریکاهستند. سیاست آمریکا نیز در قبال جمهوری اسلامی ایران، یک سیاست کاملاً خصمانه است.»

چهارشنبه ۲۶ آذر ۱۴۰۴
سال چهارم - شماره ۹۵۹
www.hammihanonline.ir

محمد بیات نماینده خمین:

۷۵-۸۰ درصد پرونده‌ها درباره اظهارنظر نمایندگان است

در ارتباط با پرونده خانم دارستانی در هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان هیچ اظهارنظری نشده است.

❖ **در حال حاضر چند پرونده در هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان وجود دارد؟**
تعداد پرونده‌ها محرمانه است. اما پیگیری پرونده‌ها به‌روز شده و رسیدگی آن به طول نمی‌انجامد. در حال حاضر پرونده‌ای بدون پاسخ نمانده است.

❖ **آیا اظهار نظر نمایندگان در صحن مجلس و رسانه‌ها به تشکیل پرونده منجر شده است؟**

اکثریت پرونده‌ها مربوط به سخنرانی، نطق و صحبت‌های نمایندگان در صحن مجلس و جاهای دیگر است. اما قانون به نماینده مجلس اجازه داده که درباره تمام مسائل و موضوعات کشور سخن بگویند. اگر قدرت نطق از نمایندگان گرفته شود، آنها عملاً خلع سلاح می‌شوند. ۷۰ تا ۸۰ درصد پرونده‌ها مربوط به این موضوعات است. برای اکثر پرونده‌ها حکم برائت صادر و پرونده‌ها مختومه شده است. در حقیقت نمایندگان با حضور در هیئت نظارت توضیحاتی ارائه کردند و اعضا از توضیحات آنها متقاعد شده‌اند.

❖ **نمایندگانی در مجلس هستند که اتهاماتی به مسئولان سابق و کنونی وارد می‌کنند و اسناد آن را هم ارائه نمی‌کنند. آیا هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان این موضوع را مطرح و مستندات آنها را بررسی کرده است؟**

اگر حوزه قضایی از ما درخواست بررسی کرده باشد، مستندات را می‌خواهیم و بررسی می‌کنیم. اما تاکنون حوزه قضایی مطالبه‌ای درباره این موضوعات از ما نخواست است.

تعداد پرونده‌های تشکیل‌شده در هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان از جمله موضوعات محرمانه است که هیچ‌گاه درباره آن صحبتی نمی‌شود. اما هزارچندگahi درباره موضوعاتی که در این هیئت مطرح می‌شود، اطلاعاتی داده می‌شود. محمد بیات، دبیر هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان مجلس در گفت‌وگو با هم‌میهن درباره اتهام‌زنی توسط نمایندگان سخن گفت که در زیرمی‌خوانید:

❖ **درباره اظهارنظرهای اخیر برخی از نمایندگان که باعث شد هم قوه‌قضائیه تکذیبیه بدهد و هم واکنش خبرگزاری وابسته به سپاه را برانگیزد، آیا هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان در این خصوص از نمایندگان توضیح خواسته است؟**

اگر درباره اظهارنظر یا موضوعی، شاکی وجود داشته باشد ما اظهارنظرها را بررسی می‌کنیم. اظهارات نمایندگان را همراه با ویدئوی سخنرانی آنها بررسی می‌شود و پس از آن راجع به آن قضاوت می‌کنیم. باید این را در نظر داشت که برخی از نقل قول‌های نمایندگان به‌صورت بریده و منقطع منتشر می‌شود. باید حرف کامل را کنار هم بگذاریم بعد راجع به آن قضاوت کنیم.

❖ **اما در باره خانم دارستانی، قوه‌قضائیه نامه‌ای به هیئت رئیسه مجلس ارسال کرد و سخنان یکی از نمایندگان طبق این نامه تکذیب شد. در این نامه اعلام شد که خانم دارستانی سکنه نکرده است...**

عبدالوحد فیاضی نماینده نور و محمودآباد:

نمایندگان در اظهارنظر محدودیت سایر مقامات را ندارند

نمایندگان است. هیئت‌رئیه که نمی‌تواند مدام تذکر بدهد. قوه مجریه نیز نمی‌تواند در مقابل این سخنان اقدامی انجام دهد.

❖ **به نظر شما این هیئت، نظارت موثری بر رفتار و اظهارنظر نمایندگان دارد؟**
در حال حاضر نظارت نسبی در این مورد وجود دارد و این هیئت در طول ادوار مختلف نقش‌های خود را ایفا کرده است. ممکن است این نظارت گاهی کافی و مؤثر و در موارد دیگر کمتر تأثیرگذار باشد. اما این نظارت بر رفتار و اظهارنظرهای نمایندگان وجود دارد.

❖ **برخی از نمایندگان به دولت ووزرا، رؤسای جمهور و دولت‌مردان سابق و اسبق اتهام‌هایی وارد می‌کنند که سند و مدرک آن مشخص نیست و حساسیتی نیز از سوی مجلس به آن ایجاد نمی‌شود. این مجلس که معتقد است نماینده همه مردم است چرا در قبال این سخنان و یا در قبال احضارهای مثلاً سیاسیون و فریهیختگان نظری ندارد اما در باره خودی‌ها و مثلاً در باره همسویان با خودشان کوچک‌ترین اتفاقی صدایشان را درمی‌آورد یا آقای قالیباف وقتی اسم خودش وسط می‌آید انتقاد و واکنش دارد اما به عنوان رئیس مجلس در مقابل این اتهام‌زنی‌ها سکوت می‌کند؟**

مواردی وجود داشته که هیئت‌رئیه از چار چوب آیین‌نامه خارج شده‌اند. اما انتظار قانونی ما این است که هیئت‌رئیه از اختیارات خود در چار چوب قانون و آیین‌نامه برای نظم‌بخشی بیشتر در مجلس استفاده کند. به عبارت دیگر هیئت رئیسه باید پایبندی بیشتری به آیین‌نامه مجلس نشان دهد.

موضوع رفتار، ادعای نمایندگان در قبال سایر افراد، اشخاص و نهادها و اعتراضات‌شان مثلاً در حمایت از افراد همسو با خودشان از تریبون رسمی مجلس از جمله مواردی است که این روزها بحث‌هایی را درباره وظایف نمایندگی به میان کشانده است. عبدالوحد فیاضی، نماینده نور و محمودآباد معتقد است: «وظیفه اصلی نظارت بر اظهارنظر نمایندگان بر عهده هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان است.» او در گفت‌وگو با هم‌میهن به این موضوع پرداخت که در ادامه می‌آید:

❖ **اظهارنظر برخی از نمایندگان مجلس با تکذیبیه روبه‌رو شد و حتی اعلام شد که برای آنها پرونده تشکیل شده است. مصونیتی که نمایندگان دارند باعث می‌شود بتوانند اتهاماتی را به برخی وارد کنند. این موضوع مورد نقد بسیاری قرار گرفته است...**

نمایندگان به موجب قانون در بیان اندیشه و آرای خود آزاد هستند. اما درست، دروغ و شبهه‌دار بودن مطالبی که می‌گویند به عهده نماینده است. اما به دلیل قانونی که وجود دارد مانند سایر مقامات در محدودیت نیستند.

❖ **یعنی مصونیت نمایندگان به نوعی راه را برای اتهام‌زنی باز می‌کند؟**
با وجود این مصونیت، هیئت رفتار نمایندگان وجود دارد و حتماً تذکر لازم را در موارد خاص می‌دهند. در مواردی که اظهارات نمایندگان طوری باشد که به تذکر بیانجامد، ممکن است عذر خواهی کنند یا درصد اصلاح سخنان خود ببریند. اما عمده وظیفه بر عهده هیئت نظارت بر رفتار

چهره‌هایمان «حاج قاسم، حاج‌زاده و سلامی» با لباس سپاهی شهید شدند، شما می‌روی کنار استکبار داخلی می‌نشینی و این حرف‌ها را می‌زنی؟ یا نمی‌دانی آنجا چه خبر است یا پشت پرده‌هایی دارد. اگر امروز بخشی از مردم دچار تردید شوند، به خاطر رفتارهای غلطی است که از شما می‌بینند. [...] خواهشاً حواست باشد.»

خبرگزاری تسنیم وابسته به سپاه پاسداران نیز در پاسخ به سخنان این نماینده متنی بلندبالا نوشت، اما مهم‌ترین موضوع این بود که «آنچه آقای سردار حسن‌زاده از آن بازدید کرده، نه یک زیر مجموعه ایران خودرو، بلکه نمایشگاه «خودکفایی و صنعت هوشمند» با محوریت بسیج کارگران و کار خاتجات سپاه بزرگ تهران بوده که فقط مکانش در سایکو قرار داشت و این بازدید هیچ ارتباط مستقیمی به این شرکت ندارد. آنچه مورد بازدید قرار گرفته، محصولات نزدیک به ۱۰۰ شرکت دانش‌بنیان، صنعتی و تولیدی و برخی شرکت‌های خودروسازی و قطعه‌سازی است و این مسئله نیز باز ارتباط مستقیمی با ایران خودرو نداشته است.» تسنیم سخنان ثابنی را اینگونه توصیف کرده است: «دقیقاً این خلاف‌گویی‌ها از مجلس وبی‌هنری در حکمرانی و اختلاف‌افکنی در سطح عمومی و حتی در میان حزب‌اللهی‌ها چه نسبتی با مرام و منش حاج قاسم‌ها و سلامی‌ها و حاج‌زاده‌ها دارد؟» ثابتی اما کوتاه نماند و درباره این متن تسنیم گفت: «از این خبرگزاری که معلوم است بودجه‌اش از کجا می‌آید انتظار حقیقت‌گویی نمی‌رود. این‌ها رسانه زیاد دارند و پول‌پاشی می‌کنند.» (۱۹ آذر ۱۴۰۴)

❖ برخورد با رادیکال

این‌ها مجموعه اخبار پرسروصدای چند وقت اخیر مجلس است که تندروهای نهاد قانونگذاری پشت تریبون بر خود وظیفه دانستند که آن را مطرح و حتی فریاد کنند. آنچه اما در واکنش به این موضوعات اتفاق افتاد متفاوت از همیشه بود. همه‌سال‌های گذشته آنچه معمولاً شاهدش بودیم مرزبندی سنتی «خودی» (اصولگرا) و «غیرخودی» (اصلاح‌طلب و دگراندیشان سیاسی و...) در حوزه واکنش‌ها و اعتراضات و حتی بر خوردها بود اما حالا درون همین جریان‌های بر خاسته از یک خاستگاه هم شرایط تغییر کرده است. مجموعه این اخبار احتمالاً این نارضایتی را حداقل در موضوع واکنش به احضار طالبی دارستانی به همراه داشت که این همه طی همین ماه‌های اخیر انتقاد به احضارها و برخوردها با چهره‌های سیاسی، دانشگاهی و رسانه‌ای اتفاق افتاد و به آن نقد و اعتراض شد اما مجلس صدایش در نیامد و نمایندگان مدعی نمایندگی همه مردم و افشار کشور از کنار آن بدون کمترین واکنش گذشتند اما حالا چون یک چهره همسو با خودشان چنین برخوردی را تجربه کرد در بوق و کرنا کردند و تریبون رسمی را به او اختصاص دادند با این بحث مطرح شد که طی زمان قابل توجهی از روزهای مجلس، اتهام به چهره‌های سیاسی مانند حسن روحانی و محمدجواد ظریف از تریبون این نهاد منکس شد و اسامی دیگر نیز در ادامه این ادعاها مطرح شد که سند و مدرکی نسبت به آن ادعاها ارائه نشد و واکنشی از سوی رئیس قوه مقننه در پی نداشت اما حالا که همین تندروها نوک پیکان حمله را به سمت قالیباف گرفتند او حتی در خواست ورود مدعی‌العموم به موضوع را دارد. به عبارتی سوبرانقلابی‌هایی که در انتقاد یا تاختن به رقیب اصلاح‌طلب خود ید طولایی دارند بدون آنکه به آنها خرده‌ای گرفته شود، زمانی که خواسته یا ناخواسته تیر حملات خود را به سوی خودی‌ها می‌چرخانند با واکنش‌های قاطع و تند رئیس مجلس و دیگر ارگان‌ها آن‌هم از جنس تکذیب رسمی روبه‌رو می‌شوند. البته که موضع قالیباف با توجه به بحث مطرح‌شده درست و بجا بود اما سکوتش نسبت به مسائل دیگر و موارد دیگر تنها به او ا قوت بخشید. در نهایت اما موضوع مهم‌تر از این نقدها واکنش‌های رسمی و نوع ورودها (تکذیب‌ها) در کمترین وقت است این رفتار را می‌توان امیدی برای رسیدن «نوبت برخورد با تندروها» دانست که بی‌توجه به آبرو و اطلاعات صرفاً برای راضی کردن هم‌جریانی‌های خود و قهرمان‌سازی از خودشان میان همین جریان چشم‌شان را می‌بندند و دهان را باز می‌کنند.

دستگاه‌ها و نهادهای دیگر هدف سخنان هستند، این سکوت مطرح نیست؟ چرا این سکوت در حمایت از «خودی‌ها» شکسته می‌شود اما در مورد بقیه موارد کمتر چنین رفتاری را می‌بینیم؟
هیئت رئیسه و آقای قالیباف باید بر اساس آیین‌نامه عمل کنند. آیین‌نامه شرایط نمایندگی را در بخش‌های مختلف خودش مشخص کرده است و در آیین‌نامه هم داریم که اگر نماینده نسبت سوء به فردی خارج از مجلس داشته باشد، آن فرد حق دارد پاسخ آن را کتاباً به هیئت‌رئیه بدهد و رئیس مجلس موظف است پاسخ آن را در مجلس بخواند. من معتقدم که هیئت‌رئیه از جمله آقای قالیباف، باید دقیقاً بر اساس آیین‌نامه عمل کنند. چون مجلس، قانون‌گذار است و اگر به قانون عمل نکند وای به حال ارگان‌های دیگر. هیئت مدیره نباید سلیقه‌ای عمل کند، آیین‌نامه کاملاً شفاف است.

❖ **به نظر شما هیئت‌رئیه در این یک سال و نیم، که از مجلس دوازدهم گذشته، در این مورد چقدر پایبند به آیین‌نامه‌های مجلس بوده‌اند؟**

متأسفانه آیین‌نامه و موضوعات مربوط به آن را رعایت نمی‌کنند یا تفسیر به رأی می‌شود. نمایندگان هم گاهی اوقات معترض می‌شوند. گاهی هیئت رئیسه طبق سلیقه عمل می‌کند که چیز خوبی نیست.

